

Strošna lista: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrt leta . . . " 2.50
 Mesečno . . . " 1.—
Dunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . " 15.—
Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 v.
 od 6 redne petivrstice:
 večkratnih oznanilih več
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v po-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Heroška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Ruski poraz v Galiciji.

Rusi se umikajo na 200 km dolgi bojni črti. — Rusi zapuščajo Karpate tudi med Lupkovim in Užokom. — Krosno v naših rokah. — Velikanski ruski plen. — Novi uspehi v Bukovini. — Libava zavzeta. — Nemci pri Ypernu napredujejo. — „Lusitania“ potopljena.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Razvoj dogodkov v zahodni Galiciji.

1. maj: Naša artilerija si določi cilje na fronti Dunajec—Biala.

2. maj: Zjutraj silovita kanonada artilerije, na to začne prodirati infanterija, na večer je prva črta ruskih postojank v izmeri 16 km vržena nazaj. Naj-sijajnejši je uspeh pri Gorlicah.

3. maj: Prodiranje dobro napreduje.

4. maj: Uspehi pri Gorlicah in izhodno od Gorlic učinkujejo na karpatsko fronto. Ruska fronta v Karpatih se je začela majati. Del naše karpatske armade je začel prodirati.

5. maj: Naši prodirajo zmagovito od zahoda proti krajema Jaslo in Zmigrod. Zahodni odsek ruske bojne črte v Karpatih se je začel umikati iz Ogrske.

6. maj: Jaslo, Dukla, Tarnow v naših rokah. Prehod čez Visloko in Dunajec priobren. Število ruskih ujetnikov je naraslo na čez 50.000.

7. maj: Naša bojna črta se razteza v smeri Visloka—Pilzno—Jaslo—Rymanow—Lupkov prelaz. Naše čete iz Galicije so začele zapirati bežečim Rusom prehode čez Karpate. Naše čete iz Ogrske pritiskajo Rusom v hrbet. Možnost, da se obkoli 3. ruska armada, postaja vedno večja.

7. maj: Krosno so včeraj zavzele avstrijske čete. Borojevičeva armada je na galiških tleh. Ruska bojna črta se je začela majati tudi izhodno od Lupkovega prelaza, kjer so naše čete zavzele gorske grebene, ki dela(č) mejo med Ogrsko in Galicijo. Na Ogrskem ni več Rusov. Število ujetnikov je naraslo na 70.000.

8. maj: Rusi se umikajo na 200 km dolgi fronti od Tarnowa do Užoka. Rusi se branijo pri Ottyniji in pri Zaleščikih, toda brez uspeha, naši prodirajo.

Ogromen plen,

Dosedanji plen naše armade, ki smo ga odvzeli Rusom v zahodni Galiciji, je naravnost ogromen. Ob Visloki je prišlo okrog 30.000 vozov ruskega trupa v ogenj zavezniške armade. Nastala je strahovita zmešnjava. Del ruskega trupa je zbežal v deročo reko, ostanek pa so naši pri Dukli zajeli. Po kratkem boju je naša kavalerija nadaljevala svoje prodiranje. Pri mestu Dukla so našli naši šest velikanskih zalog kruha. Radi prodiranja naših armad je nastala med Rusi grozna zmešnjava. Radko Dimitrijev je že v popoldne dne 3. maja zbežal v avtomobilu s svojim štabom v mesto Rzevov. Vse zaloge živil in streliva, priprave za vojni brzotvor in telefon, avtomobili in zrakoplovi so postali plen naše armade. V hotelu „Krakovie“ v Dukli, kjer so stanovali ruski častniki, se je našlo važne spise. Na kolodvoru v mestu Jaslo so naši uplenili dva železniška vlaka ruskega Rudečega križa in deset vagonov daril za vojake. V bližini mesta Jaslo so Avstrijci ujeli guvernerja okraja Jaslo, Kičenko, brata poveljujočega generala v južno-izhodni Galiciji.

Velik most čez reko Ropa (pritok Visloke) je ostal nepoškodovan, drugi most čez Visloko pa so ravnno hoteli ruski ponoriti razstreliti, a so jih naši preganili. Avstrijci so uplenili 2800 glav živine. V naše roke je prišla tudi glavna bolnišnica 8. ruske armade, vsi zdravniki, strežniki, vestren, ranjenci in ogromna množina železnih gradiv in vseh kolodvorih. Visoka vojaška oseba zagotavlja, da je važnost zmage v zahodni Galiciji v strateškem oziru mnogo večja, kot pa Hindenburgova zmaga ob Mazovskih jezerih.

Borojevič prekoračil Karpate.

Borojevičeva armada je dobila v zadnji borbi zelo hvaležno nalogo. Ta armada, ki je bila prej vedno določena za najtežje postojanke in navadno brez upanja na sijajne uspehe, je dobila sedaj priložnost, da se odlikuje tudi z uspehi, ki so za vsake oči vidni. In res, naša tretja armada, ki je zdržala najhujše ruske nasoke v Karpatih, je sedaj to gorovje že prekoračila in med mnogoštevilnimi spopadi zasleduje bežečega sovražnika.

Borojevičeva armada.

Iz vojnega poročevalnega stana se piše „Pester Lloyd“ z dne 6. maja: Ko je Makensenova armada prekoračila spodnjo Visloko, se je začela pomikati tudi Borojevičeva armada in zasledovati sovražnika. Dosegla je (dne 6. maja) črto Zmigrod—Lupkov prelaz. Dolgost omajane ruske fronte v tem delu Karpat znaša torej kakih 60 km. Ruske izgube so tukaj velike, ker ima tudi Borojevičeva armada izredno močno artilerijo. Rusi se krčevito branijo. Za prednjimi črtami stojijo rezerve, ki imajo nalogo, streljati na — prednje črte, ako bi se začele umikati. Še le ko pride naša infanterija do njih, ponehajo prve črte streljati ter se udajo. Vrta tretja armada pod Borojevičem tem silneje prijema sovražnika, ker se je njena fronta s prodiranjem v sovražne postojanke skrajšala in zadobila s tem ne le na kompaktnosti, ampak tudi na silovitosti. Kako nastopajo naše čete, je naravnost sijajno. Da tudi naša artilerija nadkriljuje rusko, se ne da več tajiti. Dočim so morali Rusi z municijo že varčevati, je naša artilerija lahko neovirano izvrševala svojo nalogo.

Nova naloga generala Borojeviča.

Da je vsled prodiranja čez Karpate in snidenje z Makensenovo armado na galiških tleh postala fronta Borojevičeve armade veliko krajša, to je, piše „Az Est“ z dne 7. maja, najvažnejša posledica naše zmage v zahodni Galiciji. En del Borojevičeve armade je postal na sedanjem bojišču nepotreben ter se lahko porabi na drugem kraju.

General Borojevič.

Vojni poročevalec dunajkega „Neuigkeits-Welt-Blatt“ Oplatka pripoveduje:

Ko sem smel obiskati središče karpatske fronte, sem se sešel tudi z generalom Borojevičem. Vrli general govori vsakega moža, ki nosi hrabrostno odlikovanje. Kamor pride, mu prirejajo častniki in moštvo ovacije. Že osem mescev se bori Borojevičeva armada v Karpatih in kdor se spominja nadčloveških naporov in težav tega gorskega boja, mora nehati občudovati žilavost in podvzetnost armadnega poveljnika. Ko so mu bili vojni poročevalci predstavljeni, je general Borojevič pohvalil dobro zadržanje avstrijskega in ogrskega časopisja ter nas bodril, naj zaupamo v končni uspeh.

Cast Hötzenborfu!

„Reichspost“ piše: „Načrt in strateško izdelavo napada, ki se sedaj kaže v tako sijajnih uspehih, je napravil Konrad pl. Hötzenborf. Hvaležno se spominjamo v teh veselih urah tega moža, ki stoji ves čas skromno in nesebično v ozadju, neutrudljivi voditelj, ki je bil vedno ponos in nada naše armade. — Njegovo je tudi to delo, katero je po načrtu izborna izpeljal general Makensen. Življenje v strelskih jarkih zahteva zatajevanje, kakoršnega si človeštvo še pred to vojsko niti predstavljati ni moglo; vendar pa tudi v strelskih jarkih večkrat dneve in tedne vlada mir, med katerim se lahko odpočije. Med tem ko prosta narava, gorski zrak in solnce bojevnikom na bojišču nadomesti marsikako pomanjkanje, nalaga voj-

ska svoje celo breme na moža, ki nosi najvišjo odgovornost, najvišje naloge za vodstvo vojske. Napoleon je vodil bitke, katerih največja razsežnost je obsegala komaj desetino prostora, na katerem se raztezajo danes na fino razpletenih nitih, ki jih vojska večkrat močno zaplete, vodstvo vseh sil, obramba proti vsem nevarnostim, velikanska organizacija vseh zadaj stoječih črt. Velikansko je to delo Konrada pl. Hötzenborfa.“

General Makensen.

Generaloberst Avgust pl. Makensen, ki je tako uspešno vodil operacije v zapadni Galiciji, je bil rojen dne 6. decembra 1849 kot sin posestnika in ekonomskega svetnika Ljudovika Makensena iz hiše Leipnitz, okrožje Torgau. Gimnazijo je obiskoval v Torgau in Halle, se posvetil najprej juridičnim študijam in vstopil dne 1. oktobra 1869 kot enoletni prostovoljec k 2. huzarskemu polku v Poznanju. Bil je v vojni leta 1870-1871, kjer je postal rezervni poročnik in dobil železni križec. Leta 1873 je stopil v aktivno službeno stanje, leta 1876 je bil imenovan za adjutanta 1. konjeniške brigade in prestavljen potem k 1. huz. polku. Leta 1882 je prišel, ne da bi obiskoval vojno akademijo, h generalnemu štabu. Leta 1887-1888 je bil eskadronski šef v Metz, a je prišel leto pozneje kot major h generalnemu štabu 4. divizije v Bromberg in je postal leta 1891 prvi adjutant šefa generalnega štaba. Od leta 1894 poveljnik 1. huzarskega polka v Gdanskem, je bil kmalu nato imenovan za krilnega adjutanta.

Leta 1898 je prišel kot službujoči krilni adjutant v neposredno okoličnem cesarja. L. 1899 je dobil dedno plemstvo, leto pozneje je postal generalmajor in general a la suite, leta 1901 poveljnik huzarske brigade v Gdanskem, 1903 generallajtnant in poveljnik 36. divizije. Dne 27. januarja 1908 je postal general kavalerije in dobil kot tak generalno poveljstvo 17. armadnega zbora v Gdanskem, ki ga je zmagovito vodil proti Rusiji.

Njegovo prvo delo v sedanji vojni je bila zmaga pri Lauternu, odkoder je prepočil Ruse preko Ortelburga v Rusijo. Leta 1908 je bil general Makensen mnogo imenovan kot kandidat za mesto državnega kancelarja. Imel je tudi precejšnje spore s prestolonaslednikom, ki je ob tej priliki izstopil iz gdanskega armadnega zbora.

Hudi artilerijski boji v Bukovini.

Severno in izhodno od mesta Ottynia so se vršili v zadnjih dneh hudi artilerijski boji. Vsled sijajno učinkujočega ognja naše artilerije je moral sovražnik zapustiti svoje postojanke in se umakniti za več kilometrov nazaj. Nove postojanke, katere so Rusi zavzeli, so pa zelo neugodne in jih ne bo mogoče držati delj časa. V teh bojih so naše čete ujele veliko število Rusov, ki so ponajveč mlade, deloma popolnoma neizvežbane rezerve iz Sibirije, katere so še le pred kratkim odposlali na fronto.

Na naši bojni črti v Bukovini ob reki Prut se vršijo, kakor poroča ogrski list „A Nap“, hudi artilerijski boji. Vsa Bukovina, izvzemši majhnega ozemlja pri Bojanu se nahaja trdno v naši oblasti notri do reke Dnjester, kojega desno obrežje, izvzemši višine pri Zaleščiku, je istotako v naši oblasti. Po ostali Bukovini vlada mir, Poljske dela se redno opravljajo in vojaška poveljstva skrbijo za to, da je povsod zakljesti semena za setve.

Boji v Flandriji

Vojni poročevalec londonske „Times“ poroča o bojih v Flandriji: Boji v Flandriji se nadaljujejo z nezmanjšano srditostjo. Razvijajo se v borbo, ki bode nemara postala največja cele sedanje vojske. Kar Nemci že od vsega početka s temi boji nameravajo in kar nam je bilo dosedaj tajno, nam postaja zdaj že razumljivo. Zato vstaja za nas dolžnost, da branimo

francosko obal s pođvojenimi silami, kajti sovražnik upa, da bo mogel obal za Angleže zapreti. Ta namen opravičuje priprave, s katerimi so nastopili Nemci. Sedaj se je namreč pokazalo, da so se Nemci za ta udarec pripravljali že od jeseni, in kakor se vidi, z vso korenitostjo.

Uspeh 14dnevnih, obupnih in izgube polnih bojov je, da smo sedaj bolj kot kdaj oddaljeni od prodiranja v Belgijo, po katerem je naše vojaštvo koprnelo.

Vsled zadnjih nemških uspehov je mesto Ypern v nevarnosti, da bo popolnoma obkoljeno. V 8dnevni ofenzivi so Nemci zavzeli okoli 20 od Francozov in Angležev zasedenih krajev. Dünkirchen obstreljujejo Nemci nadalje.

Križarka „Lusitania“ potopljena.

Dne 7. t. m. je potopil nemški podmorski čoln pri Old Headu ob južni obali Irske velikanski angleški parnik „Lusitania“, ki je bil zajedno tudi največja angleška pomožna križarka.

Odkar obkrožujejo nemški podmorski čolni angleško morsko obal in ovirajo angleško pomorsko trgovino, je potop „Lusitania“ za Angleže najbridkejši dogodek na morju. „Lusitania“ je bil največji in najhitrejši brzoparnik angleške paroplovne družbe „Cunard“, ki je oskrboval osebni promet med Anglijo in Ameriko. Parnik je vozil z brzino 49 km na uro in je rabil za prevoz med Ameriko in Anglijo le samo 4 dni, 18 ur in 40 minut. Parnik je bil dolg 231 m, njegova širina je pa znašala 27 metrov. Posadka parnika je štela 665 mož. Na parniku je bilo prostora za 1848 potnikov in je bil zgrajen leta 1907. Bil je najudobnejše opremljen pasajirski parnik in je imel samo 1., 2. in 3. razred, a medkrova ni imel. Od začetka vojske je bil parnik „Lusitania“ spremenjen v pomožno križarko in je bil oborožen z 12 brzostrelnimi topovi kalibra 15 cm.

Parnik se je potopil v teku 20 minut in z njim vred je našlo 1300 do 1400 oseb smrti v morskih valovih, le kakih 500 do 600 oseb je bilo rešenih. Vrednost potopljenega blaga je znašala ogromno svoto 411 milijonov mark, samo čisto zlato, katerega je vozil ta parnik, je bilo vredno 400 milijonov mark. Predno se je „Lusitania“ odpeljala iz Amerike, je nemška vlada opozorila ameriško in angleško javnost, da ladji preti nevarnost, ker je oborožena. Na ladji se je nahajal tudi mnogokratni angleški milijonar Vanderbilt. O njegovi usodi še ni poročila.

Kaj je z Italijo?

Odločilnega sklepa še ni. Z dne 6. maja se poroča iz Rima: Včerajšnji ministrski svet je vzel poročilo zunanjega ministra o političnem položaju na znanje, ni pa storil nikakega odločilnega sklepa.

D'Annunziojev govor v Genovi. D'Annunzio je govoril, kakor se je pričakovalo. Svoj govor je sklenil: Tukaj se danes Italija nanovo rodi in poveča. Garibaldi hoče tako in za večjo Italijo morajo Italijani vse žrtvovati. Blagor mladim, zdravim, močnim in čilim, slave lačnim in žejnim, ki se bodo žrtvovali za večjo domovino! Blagor onim, ki bodo venčani z vencem zmage, ki se bodo vračali iz bojov, kajti videli bodo nov Rim, nanovo okinčano Dantjevo čelo, zmagovito lepoto Italije.

Grška ostane nevtralna.

List „Messagere d'Athenes“ naglaša, da vlada ni mnenja, da bi bila zdaj umestna sprememba grške politike.

Bolgarija in tropsorazum.

Neodvisno bolgarsko časopisje povdarja, da postajajo poskusi tropsorazumovih diplomatov, pridobiti Bolgarijo za tropsorazum, vedno bolj brezobzirni v kljub njegovim vojaškim neuspehom pred Dardanelami. Kot najnovejši sredstvo za pritisk na Bolgarijo naznanjajo rusofili, da bo tropsorazum v kratkem času stvil Bolgariji predloge, pri čemur se bodo izbrala sredstva, ki niso bila dosedaj nikdar običajna v zgodovini diplomatov. Tropsorazum bo namreč objavil v Rusom prijaznem bolgarskem časopisju vse ponudbe tropsorazuma Bolgariji, kakor tudi odgovor Bolgarije na te ponudbe. Ta napoved, ki napravlja v merodajnih bolgarskih političnih krogih najneugodnejši utis, ima namen, pritisniti z vso silo na Bolgarijo. V Bolgariji so o tem prepričani, da tudi to izvanredno sredstvo tropsorazumove diplomacije ne bo moglo prisiliti bolgarske vlade do sklepov, kateri so v nasprotju z interesi Bolgarije.

Amerika in Nemčija.

Zedinjene države so pred kakim mesecem prav na tiho odpoklicale svojega vojaškega atašeja, majorja Langhorna, iz Berlina. Kakor konstatirajo sedaj nemški listi, je storila ameriška vlada s tem posebno uslugo Angliji, ker je pošiljal major Langshorne za Angleže neugodna poročila. Korak ameriške vlade je napravil na Nemškem jako mučen vtisk.

Kitajska odklonila ultimatum Japonske.

Petrograjskemu listu „Nowoje Wremja“ se poroča iz Pekinga:

Kitajska je odklonila ultimatum Japonske.

Japonska vlada je odredila splošno mobilizacijo svoje armade in vojne mornarice. Vsi japonski pođaniki-vojaški zavezanci, bivajoči v tujih državah, so dobili poziv, da se morajo nemudoma vrniti v svojo domovino.

Izbruh sovražnosti med Kitajsko in Japonsko se pričakuje v najkrajšem času, kar je tem bolj verjetno, ker Kitajska ne more več odjenjati in privoliti v zahteve Japoncev, ker bi sicer izbruhnila na Kitajskem velika revolucija. Na Japonskem se zatrjuje, da bodo Japonci vsled obsežnih predpriprav premagali Kitajsko v zelo kratkem času.

Raznoterosti.

Papež dobi Noblovo nagrado. Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča iz Kodanija, da bo letošnje Noblovo nagrado za mir dobil sv. Oče Benedikt XV., ker se neprestano trudi za doseg miru. — Roterdamski list „Tid“ poroča: Papež je vse potrebno ukrenil, da o primernem času nastopi pot mirovnih pogajanj. Nekatere nevtralne države, med njimi Nizozemska, so se izjavile, da so pripravljene sodelovati pri mirovnem stremljenju. Sedaj se izdelujejo pogoji za mir. Sveti Oče misli tudi na to, da bi o pravem času sklical — splošni evropski mirovni shod.

Gospodinska šola v Št. Juriju ob juž. žel. Z zidavo za kmečki stan toliko važne gospodinske šole se bo začelo v kratkem. Delo je že oddano. Stavba bo stala z vođovodom in pohištvom vred okrog 80.000 kron, katere plača poljedelstva ministrstvo takoj po kolavdaciji. Uspehi delovanja poslancev S. K. Z. iz prejšnje dobe se še sedaj pojavljajo od dne do dne.

Kaj je z meščansko šolo v Žalcu? Da bi nemška večina izpolnila vse zahteve, katere so stavili slovenski poslanci pri zadnjem zasedanju deželnega zbora, je na pritisk načelstva Slov. kluba in slov. dež. odbornika deželni odbor že mesca aprila l. 1914 ugodno rešil vprašanje glede ustanovitve meščanske šole v Žalcu. V jeseni bi se bila morala ustanoviti ta šola, kakor se je to zgodilo v drugih nemških krajih. Deželni šolski svet je že odpisal provizoričnega vođjo v Žalec, toda tržka občina je izjavila, da nima sedaj primernih prostorov. Zavod bi se bil pričel s 1. razredom, bi bil torej rabil samo eno sobo, katera bi se bila gotovo mogla dobiti v Žalcu. Prvo leto bi si bili že lahko pomagali na ta način, kakor si morajo pomagati letos celo državni uradi po mestih, ker so šolska poslopja zasedena po vojaštvu. S tem večjem obžalovanjem moramo to zabeležiti, ker je treba pomisliti, da bo šola že vsled tega trpela, ker ne bomo mogli imeti v jeseni dveh razredov. Mislimo pa tudi, da ni vse eno, ali se nastavi letos ali še le v prihodnjem letu več učiteljskih moči, katere itak ne morejo dobiti primerne službe, čeprav so že zdavno napravili dotične meščanske šolske izpite.

Urnava Pesnice. Kakor je še v spominu, je deželni odbornik dr. Verstovšek vođil koncem lanskega leta deputacijo, katere sta se udeležila poslanca Brenčič in Ozmeč, k namestniji, da bi dosegli urnavo Pesnice s pomočjo ruskih vojnih ujetnikov. Pri namestniji se je takrat obljubilo, da se bodo zanimali za to velevažno zadevo. Poslanca ptujskega okraja, župnik Ozmeč in veleposestnik Brenčič, sta se na to obrnila s posebno vlogo na okrajni zastop ptujski, katerega pozivata, da tudi stori primerne korake glede urnave Pesnice, ker je za rešitev tega vprašanja pripravljena pot. Okrajni zastop se je odzval temu pozivu in stopil v zvezo z deželnim odborom in z namestnijo. Tudi deželni odbor je sklepal v eni svojih zadnjih sej, da je pripravljen, čeprav so deželne finance zelo neugodne, prispevati že sedaj primerno svoto k temu podjetju. Uravnava Pesnice je namreč proračunjena v navadnih razmerah na 900.000 kron. Če bi se izvršilo delo z ruskimi vojnimi ujetniki, bi si prihranila dežela, država in drugi prizadeti krogi gotovo okrog 60% te ogromne svote. Zato želimo, da se okrajnemu zastopu posreči ugodna rešitev tega vprašanja, zato pa tudi pozivamo načelnika, da skliče sejo in reši hitro tozadevne točke.

Razna dela na Štajerskem z ruskimi ujetniki. Zadnji teden so se na namestništvu strokovnjaki in referenti deželnega odbora posvetovali, katera dela bi se lahko izvršila z ruskimi vojnimi ujetniki. Določilo se je šest melioracij, za katere so načrti že izdelani. Posvetovalo se je tudi o uravnavah rek in o gradnji cest, ki se bodo lahko izvršila zlasti tam, kjer bodo okrajni zastopi prevzeli podjetja.

Divjačina in poljski pridelki. Že večkrat sta v imenu Slovenskega kluba dr. Korošec in dr. Verstovšek posredovala pri namestništvu zavoljo škode, katero povzročajo na polju zajci, fazani in druga divjačina. Glede teh škodljivcev se mora od oblasti nekaj ukreniti; od te zahteve ne moremo odjenjati še zlasti sedaj, ko vendar mora vsakdo uvideti, kako nespametno je ščititi zajca in divjačino, ko moramo paziti, da pridelamo kolikor mogoče veliko živeža za ljudi. Škoda na poljih je letos tako ogromna, kakor

še nikoli poprej, to pa vsled tega, ker se je divjačina postreljalo veliko premalo in se je ta jako zaplodila. Predlanskega leta n. pr. se je na Štajerskem postrelilo okrog 7500 jelenov, in sicer samo na Gornjem Štajerskem. To znaša eno tretjino te divjačine, ki se je postrelila v celi Avstriji. Zajcev se je postreljalo v deželi okrog 82.000, večinoma na Spodnjem in Srednjem Štajerskem, vendar je še vedno več divjačine, kakor smo je imeli pred leti, ker nekateri posestniki lovov ščitijo zajca in ga ne pustijo streljati, vsled česar se je mogel tako močno razploditi. V omenjenem letu se je plačalo odškodnine za poškodbe na drevju drog 25.000 K po sodnijskem postopanju, nimamo pa podatkov, koliko je znašala odškodnina, katero so posestniki lovov plačali mirnim potom kmetom. Ravno letos dela divjačina že sedaj povsod zelo veliko škodo. Na Gornjem Štajerskem so cele planote mladih gozdov opustošene po jelenih; pri nas so napravili zajci že po zimi veliko škode, še večjo škodo bodo pa napravili zajci sedaj na fižolu in koruzi. Vse to je znano tudi oblastem. In vendar se zajec, kakor krk velik gospod, s cilindrom na glavi, mirno sprehaja, in proti škodljivcu se ni ničesar še ukrenilo. Slovenski deželni odbornik je spraval to zadevo že pred več tedni v deželnem odboru v razgovor in je zahteval, da ta odpošlje utemeljeno vlogo na namestnijo s prošnjo za odredbe, po katerih bi se smelo prosto streljati zajce. Referent deželnega odbora, ekselencia grof Attems, ki je sam sloviti lovec, je čakal s tem poročilom nekaj tednov in ga je vendar moral podati v zadnji seji na zahtevo slovenskega odbornika. Vloga deželnega odbora na namestnijo zahteva samo, da bi oblasti ukazale lovskim upravičencem, da ti v jeseni postreljajo vsaj eno tretjino divjačine več, kot v poprejšnjih letih. Odbornika dr. Verstovšek in Hagenhofer se nista zadovoljila s to vlogo ter sta dokazovala, da se s tem ne bo kmetu nič pomagalo. Ker deželni odbor po svoji večini ni vzel v vlogo njunih nasvetov, sta v tej zadevi samostojno posredovala pri namestništvu.

Odredba gleda nakupa in prodaje živine. Mariborsko okrajno glavarstvo je sporazumno z mestnim magistratom v Mariboru izdalo sledečo odredbo: Nakupovanje klavne goveje živine po prekupcih, mešetarjih ali enakih osebah je po celem mariborskem, političnem okraju, kakor tudi v mestnem okolišu prepovedano. Klavno živino smejo nakupovati samo osebe, ki imajo tozadevno dovoljenje (posebne nakupovalne izkaznice) od vojaške oblasti, kakor tudi mesarji, ali njih pomočniki. A tudi te osebe morajo imeti za nakup živine potrebno dovoljenje od magistrata ali okrajnega glavarstva. Posestnikom je prepovedano — prodajati klavno živino nakupovalcem, ki se ne morejo izkazati v uradnim dovoljenjem. Nakupovanje plemenske in vozne živine na domu živinorejcev je za mešetarje in druge živinske barantače prepovedano. Plemensko in vozno živino smejo nakupovati samo osebe, ki rabijo živino za svoja gospodarstva. Nakup te živine na živinskih sejnih v svrhu napreprodaje je za vse one osebe prepovedan, ki niso v to opravičene in nimajo hlevov, ki so uradno priznani kot sposobni za tržno živino. Prašiči, ki ne tehtajo 45 kg žive teže, se ne smejo zaklati in tudi ne mesarjem prodajati. Izvzeto je le klanje v sili. Kdor se ne bo držal teh odredb, se bo kaznoval po § 11 z zaporom. Te odredbe stopijo takoj v veljavo.

Samo pet dni meso! Izšla je ministrska odredba, s katero se določa: goveje, telečje, svinjsko in kuretinsko meso se sme prodajati odslej samo 5 dni v tednu. Toda ona dneva, ob katerih se omenjeno meso ne sme prodajati, se sme še vkljub temu prodajati takozvana drobovina: želodec, jetra, pljuča, ledvice, možgani itd. Razven tega se še smejo omenjena dneva prodajati ribe, vse vrste perutnine razven kuretine, ovčje meso in vsaktera divjačina. V Mariboru še odredba ni razglašena.

Vrvarski izdelki se podražijo. Društvo dunajskih vrvarjev je sklenilo, da podraži z 10. majnikom t. l. vse vrvarske izdelke, ker so cene sirovin zelo narastle. Društvu dunajskih vrvarjev bodo brezdvomno sledila vsa avstrijska vrvarska društva.

Uradno določene cene za volno. Trgovinsko ministrstvo je sporazumno s poljedelskim in finančnim ministrstvom z odredbo z dne 5. maja 1915 uradno določilo najvišje cene za volno.

Lesne cene. V zadnjem času so za dobre vrste lesa cene poskočile za 10%. Jako visoko se plačuje dober jesenov les, ker se ga je mnogo vporabilo za zrakoplove.

Lesni promet z Italijo je bil te dni zopet odprt, na kar se opozarjajo interesentje. Tako poroča „Goriški List“ z dne 6. maja.

Nov drobiž. Ker se je pokazalo, da je niklastega drobiža premalo v prometu in se posebno v industrijskih krogih čuti potreba po večji množini drobiža, se je avstrijska vlada sporazumno z ogrsko vlado odločila, da oskrbi, s pridržkom naknadnega, postavnega dovoljenja, izdajo novega drobiža. Novi drobiž bodo novci po 10 in 20 vinarjev. Kovani bodo ti novci iz novega srebra (mešanica iz 50% bakra, 40% cinka in 10% nikla). Najprej se bodo izdali samo le novci po 10 vinarjev in sicer se bo s tem začelo v pondeljek, dne 10. maja. Z izdajanjem se bo nadaljevalo, kolikor se bo izkazalo za potrebno, dokler se doseže, če bo treba, najvišji znesek 20.000.000 kron. Novci bodo dosežanju niklastemu drobižu popolnoma enaki, in sicer glede velikosti in glede teže. Raz-

ločevali se bodo od dosedanjih niklastih samo po barvi in drugačnemu tisku druge strani.

Papir se je podražil. Papirnice so podražile vse vrste papirja do 25%. To podraženje izvira iz gole dobičkaželjnosti in ni prav nič utemeljeno.

Nemčija prepovedala izvoz strojev. Nemčija je te dni izdala prepoved, da se ne sme izvažati iz njene ozemlja v nobeno drugo državo (torej tudi ne v Avstrijo!) dinamo-strojev, elektromotorjev, umformerjev, transformatorjev, drosel-strojev ter izgotovljenih sider in kolektorjev.

5%no avstrijsko vojno posojilo 1915. Priprave za subskripcijo novega avstrijskega vojnega posojila iz leta 1915 so končane. Posojilo ima značaj blagajniških nakaznic in je plačljivo dne 1. maja 1. 1925. Vsled tega je torej pripravno posebno za trajno naložbo glavnice. Javna subskripcija se je pričela že dne 1. maja in konča dne 29. maja 1915 ob 12. uri popoldne. Znesek posojila ni omejen. Posojilo je davka prosto in se obrestuje nazaj po 5% za leto v polletnih obrokih dne 1. maja in dne 1. novembra vsakega leta. Sukskripcijski kurz znaša 95.25%, prištevši obresti komadov po 5% od dne 1. maja 1915. — Vplačila so ugodno razdeljena in se odplačuje pri subskripcijah nad 200 K pri prijavi 20% nominale, dne 26. junija in dne 27. julija po 25%, dne 27. avgusta 20% in dne 24. septembra 1915 ostanek subskribiranega zneska. Opozarjamo na današnji inserat na zadnji strani ter vabimo slovensko javnost, da vojno posojilo pridno podpisuje.

General Borojevič in drugo vojno posojilo. Armadni poveljnik general Borojevič, ki je že za prvo vojno posojilo podpisal večji znesek, je tudi sedaj za drugo vojno posojilo podpisal svoto 100.000 K in sicer malo pred našo ofenzivo pri Gorlicah. Banki, kateri je zaukazal izplačati to vojno posojilo, je pisal, da se nahaja pred velikim podvzetjem in ne ve, če bi imel pozneje kaj časa podpisati vojno posojilo.

Častniki naših polkov v ruskem ujetništvu. — Emil Vodopiuc, nadporočnik pri 26. domobranskem pešpolku, se nahaja v Čiti v izhodni Sibiriji v ruskem ujetništvu; stotnik Jožef Zanker od 26. domobranskega pešpolka, poročnik J. Medved od 87. pešpolka, major Karol Leimser od 87. pešpolka, se nahajajo v mestu Rylsk, gubernija Kursk, in nadporočnik 87. pešpolka Karl Eglxer v ujetništvu v Moskvi. Rezervni poročnik 87. pešpolka dr. Jožef Zdolšek je ruskem ujetništvu v Astrahanu.

Odlikovani slovenski častniki. Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 17. pešpolka Alojzij Korže. Signum laudis na belorudečem traku so dobili rezervni nadporočnik 17. pešpolka Josip Zigurnik, rezervni poročnik 7. pešpolka dr. phil. Franc Kotnik in poročnik 59. pešpolka Ivan Koprivec. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil praporščak 100. pešpolka Rudolf Rudeš. Signum laudis na belorudečem traku so dobili stotnik 47. pešpolka I. Marko, rezervni poročnik 8. havbičnega polka Jernej Žitnik in nadporočnik 4. domobranskega pešpolka Karol Božič. Hrabrostno svetinjo II. razreda je dobil rezervni poročnik 37. topničarskega polka Anton Šetine.

Pozdrav slovenskega zrakoplovca. Mladenič B. Fras, doma od Sv. Ruperta v Slov. gor., ki je pridljen avstrijskim vojaškim zrakoplovcem, piše prijatelju našega lista: Bojno polje, dne 30. aprila. Sprejmite nebroj pozdravov od slovenskega zrakoplovca, ki se Vas često spominja. Tukaj na bojišču so fantje, ki so doma pošteno živeli in se dali porabiti za dobro stvar, največji junaki. Kako je kaj v domovini? Ali še živi naša organizacija? Pozdrave vsem zvestim Slovincem! Vse za vero, dom, cesarja! B. F.

Aspiranti za vojaške šole. Z začetkom šolskega leta 1915-1916 (dne 1. septembra na vojaških realkah, dne 21. septembra na vojaški akademiji) se bo sprejemalo v prvi letnik c. kr. vojaške nižje realke, ki se bo začasno ustanovila v Brucku ob Litvi, dalje v I., II. in III. letnik c. kr. vojaške višje realke na Dunaju, kakor tudi v I. letnik c. kr. Franc Jožefove vojaške akademije na Dunaju aspirante za prosta in plačana mesta z namembno za c. kr. deželno brambo. Prošnje je vložiti najkasneje do dne 31. maja 1915 pri določenih oblasteh. Natančnejši podatki so razvidni iz tožadnega razglasa, ki je na vpogled pri vseh c. kr. okrajnih glavarstvih.

Svoj posel razume. Oddelek vojaških delavcev je bil zaposlen, da podere drevesa, ki so rastle na parobku pred jarkom. Bilo je tudi treba izkopati korenine dreves. Vsi vojaki-delavci so bili pri tem delu zelo okorni in nespretni; videlo se jim je, da poprej niso nikdar opravljali takšnega dela. Le nekemu vojaku-delavcu je šlo kopanje drevesnih korenin tako izborno izpred rok, da se je zraven stoječi podčastnik kar čudil. Pristopil je bližje k vojaku-delavcu in ga vprašal: Kaj ste pa Vi po poklicu, ali mogoče drvar? O ne, se odreže vojak-delavec, jaz pipljem po celem okraju ljudem bolne zobe!

Razširjenje vznemirljivih vesti. V Gradcu je bil obsojen pater Benedikt Vidov iz slavnega cistercijskega samostana Rein pri Gradcu zaradi razširjenja neresničnih in vznemirljivih vesti na tri dni zapora in vzkliceno sodišče je to obsodbo potrdilo. — Mesca februarja je prišel pater v neko gostilno v vasi Gratwein, kjer so zbrani kmetje ognjevitno polemizirali. Najbrž so prav modro govorili, kajti pater se je vsedel k njim ter jih je začel za norca imeti. Bril je vsakovrstne šale in se je končno povspel do smešne trditve, da bo prihodnja meja med Rusijo in Srbi-

jo tvoril Übelbach imenovan jarek poleg Gratweina. Med kmeti jih je bilo res nekaj takih, ki so to verjeli. Vsi so vzeli patrove besede za resnico in jih je že hudo skrbelo, kako da bo. Stvar je prišla pred sodišče in ubogi pater je bil obsojen.

Tudi 42-cm možnarji — avstrijski izdelek. Izprva se je poročalo, da je 42-cm možnarje izdelala Kruppova tovarna na Nemškem. Na obnem zboru Skodovih tvornic se je pa poročalo, da je tvornica že dne 17. julija 1912 izdelovala 42-cm možnarje; prve 30.5-cm možnarje pa mesca oktobra 1910. Torej nas Avstrijcev pred nobeno drugo državo ni potreba biti sram!

Svobodomiselni rekrut ni hotel priseči. Pri prebiranju črnovojnikov letnikov 1873—1877 v Warnsdorfu na Češkem je bil knjigovodja M., ki je načelnik svobodomiselne zveze, potrjen. Ko so novinci prisekali, svobodomiselni mož ni hotel priseči ter je izjavil, da je brezverec in da ne mara priseči. Vojaška komisija je izjavo svobodomiselnega rekruta vzela na znanje in je napravila poseben zapisnik, v katerega se je sprejela prisega, in g. M. je moral ta zapisnik podpisati.

Leonova družba. Novi ustanovnik L. D. je postal č. g. Miloš Schmid, župnik v Solčavi. — Vsebinska znanstvena revija „Čas“ št. 3 je: Dr. Fr. Grivec: Ruski problem. — Dr. Krek: Gospodarske glose. — Dr. Josip Mantuani: Umetnost in vojna. — Dr. V. Šarabon: Svetovni promet po morju. — Ivan Podlesnik: Socijalna demokracija in vojska. — Obzornik: Verstvo in kultura: Nova doba. A. U. Svetovni nazor polizobražencev. A. U. Literatura. — Kultura: W. Wundt: Über den wahrenhaften Krieg. A. G. Profesor Fr. Kovačič: Alkoholizem. A. G. — Sociologija: Sociologija trpljenja. A. U. — Filozofija: E. E. A. U. — Pedagogika: Skrb za verski duh vojaštva. J. Hafner. F. W. Foerster: Das österreichische Problem. A. U. — Beleške. — Glasnik L. D. — „Čas“ izhaja kot dvomesečnik. List je ena izmed rednih letnih publikacij Leonove družbe, Letnina za list in druge redne publikacije Leonove družbe znaša 6 K. Pošilja naj se na naslov: Leonova družba, Ljubljana.

Slovenska Šolska Matica razpošilja ravnokar družbene knjige za leto 1914. Radi nastalih razmer je izdala tokrat samo dve knjigi, in sicer: 1. „Pedagogske Letopis“, uredil H. Schreiner; vsebina med drugim: Pavel Flere, Učiteljska knjižnica o delovni šoli; dr. K. Ozwald, Sodobno stanje vzgojeslovnega in dušeslovnega prizadevanja v Nemcih; L. Černež, Kako naj se navaja mladina, da bo tudi po izstopu iz šole rada in s pridom čitala; J. Bračun, Zrak in njegove sestavine. 2. „Občno vzgojeslovje z dušeslovnim uvodom, sestavil Viktor Bežak.

Maribor. V petek, dne 7. maja, je umrl Jakob Rupnik, oficijal tukajšnje ukrajne sodnije. Rajni je že delj časa bolehal. Jakob Rupnik je bil zaveden katoličan in Slovenec. Sodeloval je tudi kot odbornik pri Vincencijevi družbi v župniji Matere Milosti. Naj v miru počiva!

Maribor. Odbor za preskrbo mesta z živili je sklenil, da se odslej v mestnih prodajalnicah ne bode več dajalo moke za kuho toliko kot dosedaj, ampak polovico manj. Odbor nasvetuje, naj se kot nadomestilo za moko občinstvo poslužuje raje zdroba, koruzne moke, ješprena itd. Stranke lahko kot nadomestek za premajhno množino moke za kuho, dobijo večjo množino krušne moke.

Maribor. Dne 8. maja, zvečer ob 9. uri, je umrl na pljučnici črnovojniški rekrut Franc Fuchshofer. Omenjenec še ni bil pred sovražnikom.

Slov. Bistrica. Naše mesto dobi električno luč. Mestni zastop je sklenil tožadno pogodbo s štajersko družbo za proizvodnjo elektrike.

Marija Snežna. Dne 4. maja smo pokopali tukajšnjega gostilničarja in posestnika Andreja Seletinger. Mož je že delj časa bolehal. Bil je daleč na okrog znan in priljubljen. N. p. v m.!

Juršinci. Kar živim, se še ne spominjam takega neurja, kakor je zadelo našo dolino dne 3. maja! Letos, ko bi že potrebno bilo, da bi že jutri želi, čez par dni pa mlátili, pa nam žito in pšenico že v maju neurje uniči. Tudi gorice so trpele. Jutro je bilo izredno prijetno, pa vendar je že čutil dim iz dimnikov, da še nekaj pride, ker ni hotel kvišku, temveč se je vlačil po zemlji. Popoldne se začne nekoliko meglatiti, ob treh pa pridrvi grozen vihar z nalivom in točo, debelo kot koruza od drobnega oreha. Vlivalo in udrihalo je celo močno uro. Naša graba je bila že kmalu cela od brega do brega pod vodo. Paša je uničena, ravno tako pomladni sadeži. Solata in grah sta zabita v zemljo. To se nikakor ne strinja z letošnjimi potrebščinami. Dal Bog, da bi toča tokrat opravila za celo leto!

Središče. Odlikovanje v šolski službi. Tukajšnjemu nadučitelju g. A. Kosiju je podelil naučni minister, kakor ste to že na kratko poročali, naslov šolskega ravnatelja. Odkrito rečem: Nas to odlikovanje prav nič ni presenetilo, ker smo že dolgo pričakovali, da šolske oblasti delavnega moža in skrajno vestnega in marljivega šolnika primerno odlikujejo. Vstrajno delovanje odlikovanega v šolski službi in izveste šole je dovolj znano, zato ni treba o njem tukaj dalje govoriti. Omenim samo njegovo ljubeznivo ravnanje s stariši, katerim je šel g. A. Kosi kot nadučitelj vedno v vsakem oziru na roko in upamo, da bo tako postopal tudi kot ravnatelj. Svest si pa naj bo našega zaupanja ter udanosti šolske mladine, ki se

oklepa svojega učitelja, kakor se oklepa otrok svojega dobrega očeta. Novemu šolskemu ravnatelju srediskemu želijo stariši, naj bi še dolgo nosil svoj častni naslov v korist mladini in našemu šolstvu.

Celje. Pekovski mojster Stefan Kren v Spodnji Hudinji ob času mobilizacije ni izpolnil svoje črnovojniške dolžnosti. Radi tega je bil Kren dne 7. majnika pred graškim deželnoobrambovskim sodiščem obsojen na pet mesecev težke ječe.

Zadnja poročila došla v pondeljek dne 10. maja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 9. maja.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa:

Ko so naše čete vrgle sovražnika iz njegovih višinskih postojank, so ga zasledovale in pri tem prekoračile mejne grebene v Karpatih. Ogrska je sedaj prosta sovražnika.

Na gališkem ozemlju se bitka nadaljuje. Sovražnik se na prostoru, ki je dolg 200 kilometrov — od Visle do Užoka — umika. Zavezniški armadi sta v zmagovitih bojih prekoračili črto Užok, Komancza, Krosno, Diebica in Szezučin.

Na karpatski bojni črti izhodno od Užoka in na bojišču v južno-izhodni Galiciji so se istotako razvili srčiti boji.

Naše čete so se polastile več ruskih postojank. Močne sovražne čete so na višinah severo-izhodno od Ottynije napadle naše postojanke; boj se še nadaljuje. Močno utrjeno postojanko pri mostu (čez Dnješter) blizu Zalesčikija v Bukovini, katero je sovražnik več tednov v obupnih bojih skušal obdržati v svoji posesti, so naše čete včeraj (soboto) napadle in jo zasedle. Naši so zasledovali Russe čez Dnješter. Ujeli smo 3500 mož.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 9. maja.

Iz nemškega glavnega stana se uradno poroča o bojih v zahodni Galiciji. Pri zasledovanju poraženega sovražnika so čete generala Makensena po bojih, ki so se zopet razvili, prekoračili med mestecema Besko (izhodno od Rymanovega) in Frysztok reko Vislo. Vsled pritiska zavezniških čet, ki se borijo izhodno in severno od Tarnova, se sovražnik umika proti mestu Mieli (na izhodnem bregu reke Visloka blizu izliva v Vislo) in čez reko Vislo.

Na majajoči se karpatski bojni črti so vrgle nemške čete sovražnika iz njegovih postojank ob železnici Mezolaboroz-Sanok. Vojni plen (topovi in ujetniki) zavezniških čet je vedno večji.

Libava zavzeta.

Dne 7. t. m. so zavzele nemške, na severu nastopajoče čete rusko morskno pristanišče Libava. Pri tem je padel Nemcem velik vojni plen v roke.

Na severnem Ruskem.

Nemci poročajo z dne 9. t. m. uradno:

V Libavi smo zaplenili velike zaloge vojnega gradiva. Močnim četam vseh vrst, katere je sovražnik zbral v Mitavi, so se naša blizu mesta stoječi oddelki izognili. Severnoizhodno od Kovna smo uničili ruski bataljon ter razdejali popolnoma železnico Vilna Ščavli. Ob Njemeni in Sreduckiju smo ujeli razkropljene ostanke onih 4 ruskih bataljonov, ki so bili dne 6. in 7. tepeni pri Rossieniju.

Nova nevarnost za Ruse.

Londonski list „Times“ piše: Tudi rusko desno krilo pod poveljstvom generala Ivanova je v nevarnosti. In „Daily News“ piše, da je edina pomoč, ako se hočejo Rusi med Vislo in Nido obraniti obkolitve, da se najhitreje umaknejo.

Uspehi v Flandriji.

Nemci so po poročilih z dne 9. maja pri Yperu zopet napredovali ter zavzeli v bližini mesta važne postojanke, kraje in hribe.

Pomorska bitka.

Pisalo se je, da se je v noči od 7. na 8. aprila vršila ob norveški obali pri Bergenu večja pomorska bitka. Mislilo se je, da med Nemci in Angleži, a od obeh strani se je molčalo. Sedaj se je doznalo, da je bila bitka pomotoma le med angleškimi in angleškimi ladjami, ki se v temi niso spoznale. Dve veliki ladji sta se pri tem potopili, več križark je bilo hudo poškodovanih.

PODPISUJTE

davka prosto 5 in pol odstotno avstrijsko vojno posojilo iz leta 1915, zapadlo dne 1. maja 1925.

Razglas.

Po cesarskem ukazu od 4. avgusta 1914. l., drž. zakonika štev. 202, o izvršitvi kreditnih operacij v svrhu plačila stroškov za izvanredne vojaške priprave povodom vojskih spletk izdaja c. kr. finančni minister davka prosto 5½% ni vojni zajem. Skupni iznos zajma se bo določil na podlagi uspeha, katerega bo imela javna subskripcija.

Vrednostni papirji vojnega zajma se glase na imetnika in so izdani v kosih po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 K ter v kosih, ki stvarjajo večkrat od 10.000 K. Datirani so kosi dne 1. maja 1915. l., imajo na sebi posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in so protipodpisani od predsednika in od enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku, bistveni obseg teksta pa je pridodan tudi v deželnih jezikih. Vrnitev vojnega zajma se bo vršila dne 1. maja 1925. l. C. kr. državna uprava pa si pridržuje pravico, da sme vrniti zajem tudi pred 1. dnem maja 1925. l. bodisi v celni ali delomi, prejšnja povrnitev pa je mogoča samo na podlagi predidóče najmanj trimesečne odpovedi. Ta odpoved se razglasi v uradni „Wiener Zeitung“.

Vojni zajem se obrestuje s 5½% na leto in sicer v polletnih obrokih 1. dne maja in 1. dne novembra vsakega leta po dospelosti. Vrednostni papirji imajo po 20 polletnih kuponov, kojih je prvi, dospevajoči 1. dne novembra 1915. l. Plačilo obresti in vračilo vojnega zajma se vrši brez vsacega davčnega, pristojbinskega ali katerega drugega odbitka proti temu, da se dospele obrestni kuponi oziroma zajemni papirji oddajo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju.

Radi zastare ugašajo terjatve iz vojnega zajma, kar se tiče glavnice, v 30. letih in kar se tiče obresti v 6 letih od dospelostnega roka.

Razpečevanje 5½% vojnega zajma ni podvrženo prometnemu davku od efektov.

NA DUNAJU, dne 4. maja 1915. l.

C. kr. finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Z ozirom na predstojéči prospekt Njegóve Prezvzišenosti gospoda c. kr. finančnega ministra se razglása sledeče:

Subskripcija se začne 8. maja 1915 in se zaključi v soboto 29. maja 1915 ob 12. uri opoldne.

Podpisovanja sprejemajo sledeča mesta: poštno-branilnični urad na Dunaju in vse njegove biralnice (c. kr. poštni uradi), vse državne blagajne in davčni uradi, avstro-ogrska banka glavni zavod na Dunaju in njene podružnice v Avstriji, v Bosni in Hercegovini, dalje: Anglo-avstr. banka Dunaj, Dunajsko bančno društvo, Dunaj C. kr. priv. spl. avstr. zemljiško-kreditni zavod, Dunaj, C. kr. priv. avstr. kreditni zavod za trgovino in obrt, Dunaj, Splošna depozitna banka, Dunaj, Nižje-avstr. eskomptna družba, Dunaj, C. kr. priv. banka avstr. dežel, Dunaj, Banka S. M. pl. Rothschild, Dunaj, Union-banka, Dunaj, Jadranska banka, Trst, C. kr. priv. splošna prometna banka, Dunaj, Banca Commerciale Triestina, Trst, Banka za Gornjo Avstrijo in Solnograško, Linec, C. kr. priv. bančna in menjalnična deln. družba »Merkur«, Dunaj, Bielško-Bialska eskomptna in menjalniška banka, Bielic, Češka eskomptna banka, Praga, Češka industrijska banka, Praga, C. kr. priv. češka Union-banka, Praga, Galiska banka za trgovino in obrt, Krakov, Industrijalna banka za kraljestvo Galicijo in Vladimirijo z veliko vojvodino Krakov, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, Deželna banka kraljestva češkega, Praga, Deželna banka kraljestva Galicije in Vladimirije, z veliko vojvodino Krakov, C. kr. priv. moravska eskomptna banka, Brno, Moravsko-Ostrovska trgovska in obrtna banka, Moravska Ostrova, Avstr. industrijska in trgovska banka, Dunaj, C. kr. priv. štajerska eskomptna banka, Gradec, Osrednja banka čeških hranilnic, Praga, Dunajska lombardna in eskomptna banka, Dunaj, Osrednja banka nemških hranilnic, Praga, Živnostenska banka, Praga in pri njenih podružnicah ob uradnih urah, običajnih pri vsaki posredovalnici.

Podpisovanja se morejo vršiti tudi s pomočjo drugih avstr. bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov in zasebnih bankirjev.

Za podpisovanje veljajo naslednja določila:

1. Podpisovalna cena je določena s 95-25% dodavši 5½% obresti od kosa za čas od 1. maja 1915. l. do dneva, ko se papirji prevzamejo.
2. Podpisovanje se vrši na temelju zglasilaega obrazca, ki je izdan v ta namen. Daljnji potrebni obrazci se dobe brezplačno pri predoznačenih mestih. Subskripcija je mogoča tudi pismeno in sicer v tej obliki:

„Na podlagi razglašenih prijavnih pogojev se naročujem na Nom. K. 5½% nega avstrijskega vojnega zajma od 1. 1915, ter se zavezujem glede sprejetja in plačila v smislu dodelitve. Obnem vplačani znesek K.“

Vsaki subskripcijski posredovalnici je pridržano poverilo, da določi po svojem prevdarku visokost zneska vsake posamezne dodelitve.

3. Dodelitev se izvrši čimpreje mogoče po končani subskripciji in se znajovalci o tem obveste.

4. Nabavna cena je pri subskripciji zneskov do K 200— plačati v polnem iznosu takoj pri prijavi. Ako znaša subskribirani znesek več kot K 200—, je plačati 10% takoj pri prijavi, 26. junija in 27. julija vsakokrat po 25%, 27. avgusta 20% in dne 24. septembra 1915 ostanek do polne vsote.

5. Priglasila na gotove oddelke posojila se morejo vpoštevati le v toliko, kolikor se more po mnenju posredovalnice spraviti v sklad z interesi drugih znomovalcev.

6. Zadolžnice se morajo dvigniti pri onih mestih, kjer je bila izvršena subskripcija.

7. Do tedaj, da se izdelajo prave obveznice, prejmo znomovalci interimske liste, kateri se jim brezplačno zamenjajo proti definitivnim pri onih mestih, kjer so prejeli interimske liste.

Za subskripcijo pri c. kr. poštno-branilničnem uradu na Dunaju in pri zbiralnicah (c. kr. poštnih uradih) pooblaščenih v ta namen, veljajo posebna določila, ki so bila izdana od c. kr. poštne hranilničnega urada.

Avstro-ogrska banka in blagajnica za vojna posojila (Kriegsdarlehenkasse) dajejo proti temu, da se polože zadolžnice, oziroma začasni listi vojnega zajma kakor ročna zastava, posojila po obrestni meri, ki je znižana za pol procenta, namreč po vsakokratni oficijalni eskomptni obrestni meri. Ta udobna obrestna mera ostane pa le začasno v veljavi, toda najmanj do 24. sept. 1916.

Omenjena dva zavoda delita posojila po vsakokratni oficijalni eskomptni obrestni meri tudi na druge pripravne vrednostne papirje, ako je posojilo namenjeno za vplačilo zneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega povabila.

Za nadaljšana posojila take vrste se enako dovolijo ugodnosti znižane obrestne mere in sicer najmanj do 24. septembra 1916.

Na zahtevo se pa pri dovoljenih posojilih, kojih vplačilni roki ne segajo dalje nego do gori omenjenih terminov, mesto vsakokratne eskomptne obrestne mere zagotovi stalna obrestna mera letnih 5%.

Vojno-posojilna blagajna je na podlagi § 6, točka 3, cesarske naredbe od dne 19. septembra 1914, drž. zak. št. 248 pooblaščen, da s polnim vpoštevanjem v omenjeni cesarski naredbi se nahajajočih poslovnih načel devoljuje posojila tudi proti zastavi takih hipotekarnih terjatev, ki nudijo postavno varnost (§ 1374 spl. mešt. zak.).

Temeljem izdanih cesarskih naredb o ubinjenju zasebnopravnih denarnih tirjatev se morejo zneski, izhajajoči od vlog na tekoče račune, iz vlog proti blagajniškim listem in na vložne knjižice neomejeno dvigniti pri vseh kreditnih zavodih, ako se jih namerava porabiti za vplačila na vojno posojilo. — Izmed kreditnih zavodov so izvzeti samo oni v Galiciji in Bukovini.

Na Dunaju, meseca maja 1915. l.